

Stilte

Nico Koomen

Op 6 december vorig jaar hield prof.dr. Paul van Geest in de Rode Hoed de zgn. Kees Fens-lezing. Van Geest, regelmatig in de media, is hoogleraar kerkgeschiedenis en geschiedenis van de theologie aan de Universiteit van Tilburg. Kees Fens, overleden in 2008, was een gelauwerd letterkundige en literatuurcriticus. De titel van zijn lezing, *De stilte als bron van vervulling*, zette mij aan het denken.

Stilte is deel van ons leven. Zeker niet altijd, geluid overheerst soms. Soms denk je dan, mag het iets minder? De menselijke stem, muziek in alle toonaarden en geluid van allerlei soort is er voortdurend en overal. Soms wordt het wat veel, dan wordt het overlast.

Wat een verademing is het dan om zo in de week de St. Agathakerk in Lisse, voor mij het naburige dorp in de bollenstreek, te kunnen bezoeken. Naar binnen gaand in die grote ruimte voelt het als een onderdompeling in een allesomvattende stilte. Die stilte brengt je rechtstreeks bij jezelf. Bij God ook. De prachtige staties met het lijden en dood van Jezus aan de muur versterken de stilte. Er komt gebed in je op. Het stiltemoment van de Consecratie in de zondagse Eucharistie is heel nabij.

Stilte is er ook in het dagelijks leven. Soms mild, soms heel indringend. Dat laatste maakte ik eens mee in een onderhandeling toen een punt werd bereikt waar het gesprek stokte. Een van de twee partijen zette een stilte in die, minutenlang aangehouden, daarna toch een opening bood.

Wie, uit de oudere generatie, is niet ooit door moeder op de gang gezet met de toevoeging

'Denk daar maar eens over na.' En het werkte, je ging nadenken of je toch niet iets te ver was gegaan...

Stilte kan helen. Dat was ook de bedoeling van de maatregel destijds op mijn HBS. Als je in een week twee keer de klas was uitgestuurd (twee keer...) kreeg je 'een zaterdagmiddag', Dat hield in op zaterdag wanneer iedereen naar huis was in een volledig stil gevallen schoolgebouw urenlang strafregels schrijven. Ik heb dat, met vijf of zes anderen, een keer ondergaan. Wat duurde dat lang, met alleen de leraar die toezicht hield en die met opzet geen woord zei. Dat deed zijn werk. Als toegift werd er later op de middag thuis ook nog even over 'nagepraat'.

Kloostergemeenschappen hebben de stilte in meer of mindere mate deel van het kloosterleven gemaakt. 'Bron van vervulling' in de lezing van Paul van Geest. Stilte brengt je bij jezelf, bij het besef van het geluk van elke dag die aanbreekt, bij dankbaarheid voor alles wat je is toevertrouwd en waar je goed voor moet zorgen. Stilte en gebed zijn elkaars verlengde en brengen God nabij.

Renovatie kapel foto's

Toegang noodkerk en Begijnhof

De tijdelijke noodkerk is door de week tot 9.30 uur bereikbaar via de Spuipoort. Druk op de grote zwarte drukknop en de deur gaat open. Wilt u i.v.m. ongewenste bezoekers a.u.b. even wachten tot de deur weer dicht is?

Daarna van 9.30-18.00 uur komt u alleen op het hof via de poort aan de Gedempte Begijnensloot (Kalverstraatkant).

Na 18.00 uur kunnen kerkgangers weer naar binnen via de Spuipoort. Druk op nummer 30 in het belsysteem, dan op het bel-symbool en iemand zal u via de deurtelefoon binnenlaten. Ook voor de zondagviering kunt u via de Spuipoort naar binnen. Druk op de grote zwarte drukknop en de deur gaat open.

Kapelbericht

Sinds een jaar versturen we regelmatig het Kapelbericht via de e-mail. Hierin vindt u mededelingen en de meest actuele informatie over de Kapel. Wilt u het Kapelbericht ook ontvangen? Stuur een mail naar info@begijnhofkapelamsterdam.nl

2

Donatiezuil en QR-code

In de noodkerk is nu ook een donatiezuil en een QR-code. U kunt daar met pinpas betalen.

Website: kaarsje opsteken, misintenties aanvragen of doneren

Wie wil kan ook via de website van de kapel een kaarsje op laten steken, een misintentie aanvragen of iets doneren. Het kaarsje wordt binnen een dag voor u opgestoken. Ga naar www.begijnhofkapelamsterdam.nl. Rechts boven aan de pagina's ziet u de mogelijkheden, u kunt een daarvan aanklikken.

Renovatie kapel foto's

Tijdelijke noodkerk

Renovatie Kapel

Op 9 januari is begonnen met de renovatie van de Begijnhofkapel. Daardoor kunnen we de Kapel de komende maanden niet gebruiken voor onze vieringen. De vieringen gaan gewoon door en vinden de komende maanden plaats in onze noodkerk. Die is waar normaal gesproken de Begijnhofshop is. De ingang is op het hof rechts van de ingang van de Kapel. Naar verwachting duurt de renovatie tot eind april.

Dank aan de Engelse Kerk

Onze burens van de Engelse Kerk bieden een zo welkome helpende hand tijdens de renovatie. Zo heeft de Franse gemeenschap er tijdelijk onderdak voor hun vieringen. En tijdens de Mirakelweek en Stille Omgang kunnen wij voor de vieringen waar we veel bezoekers verwachten ook gebruik maken van de kerk. We zijn erg dankbaar voor deze hulp en trouwens ook voor de vriendelijke samenwerking in het algemeen.

Franse gemeenschap tijdens de renovatie

De Franse gemeenschap heeft de komende tijd geen vieringen op zondag, maar op zaterdagavond om 18.30 uur. Ze vinden plaats in de Engelse Kerk op het hof tegenover de Kapel. Voor meer informatie zie www.paroisseamsterdam.com

Begijnhofshop

Vanwege de renovatie van de kapel is een tijdelijke winkel ingericht, toegankelijk via huisnummer Nieuwezijds Voorburgwal 373.

Openingstijden:

Dinsdagmiddag 13.00 - 17.00 uur

Donderdagmiddag 13.00 - 17.00 uur

Zaterdagmiddag 13.00 - 17.00 uur

Collegium Musicum Amsterdam zingt uit Occo Codex

Tijdens de viering van zaterdagavond 18 maart om 19.00 uur zingt het Collegium Musicum Amsterdam o.l.v. Anthony Zielhorst muziek uit de Occo Codex. Het gaat om polyfone werken ter ere van het Heilig Sacrament. De Occo Codex ontleent zijn naam aan de Amsterdamse koopman Pompeius Occo, die dit manuscript rond 1530 liet vervaardigen in het beroemde scriptorium van Alamire te Mechelen. Het handschrift werd gemaakt voor gebruik in de 'Kapel ter Heilige Stede' waar Occo kerkmeester was. Het bevat werk van Pierre de la Rue, Josquin des Prez, Jean Mouton, Heinrich Isaac, Gaspar van Weerbeke, Antoine de Févin, Matthieu Gascongne, Laurentius de Vourda, Hotinet Barra, en Mathurin Forestier en van een aantal anonieme toondichters.

Occo

Pompeius Occo (1483-1537) was een Duits-Nederlandse koopman. Rond 1510 had hij zich vanuit Duitsland in Amsterdam gevestigd. Zijn huis in de Papenbroeksteeg was een ontmoetingsplaats voor kunstenaars en intellectuelen uit heel Europa. Als kapelmeester van de Amsterdamse Heilige Stede, de bedevaartkerk van het Mirakel van Amsterdam, verrijkte Occo het heiligdom met grote schenkingen. De al genoemde Occo Codex, maar ook een prachtig kerkorgel. En hij schonk acht door Jacob Cornelisz. van Oostsanen geschilderde doeken die het ontstaan van de Heilige Stede verbeelden.

Zijn zoon Sybrand Pompejus Occo was burgemeester van Amsterdam. Zijn dochter Ballichje was met een burgemeester van Amsterdam getrouwd. Het Occo Hofje aan de Nieuwe Keizersgracht werd gesticht door een latere telg uit het geslacht van Pompeius Occo. Jonkvrouwe Cornelia Elisabeth Occo werd geboren in 1692. Ze was een zakenvrouw en had veel aandacht voor liefdadigheid en armenzorg. In haar testament bepaalde ze dat een groot deel van haar vermogen moest worden besteed aan de bouw en inrichting van een hofje. Ze stierf in 1758. In 1776 konden de eerste bewoonsters hun intrek nemen.

Intentie Stille Omgang

Dit jaar is de intentie voor de Stille Omgang: *Levend Brood voor Onderweg, in Stille Getuigen*. Naar een gedicht dat Titus Brandsma schreef in zijn gevangenis in Scheveningen, enkele maanden voor hij stierf in het concentratiekamp in Dachau.

O, Jezus, als ik U aanschouw,
dan leeft weer dat ik van U hou
en dat ook Uw hart mij bemint,
nog wel als Uw bijzondere vriend.

Al vraagt dat mij meer lijdensmoed,
Och, alle lijden is mij goed,
Omdat ik daardoor U gelijk
En dit de weg is naar uw Rijk.

Ik ben gelukkig in mijn leed,
Omdat ik het geen leed meer weet,
Maar 't alleruitverkorenst lot,
Dat mij vereent met U, o God.

O, laat mij hier maar stil alleen,
Het kil en koud zijn om mij heen,
En laat geen mensen bij mij toe;
't alleen zijn word ik hier niet moe.

Want Gij, o Jezus, zijt bij mij,
Ik was u nimmer zo nabij,
Blijf bij mij, bij mij, Jezus zoet, Uw bijzijn maakt mij
alles goed.

Mirakelweek Begijnhofkapel 2023

Vieringen Mirakelweek in noodkerk of Engelse Kerk

In verband met de renovatie van de Begijnhofkapel zijn tijdens de Mirakelweek de meeste vieringen en de aanbidding in de noodkerk naast de kapel. De viering van woensdag om 17.00 uur is in de Engelse Kerk op het hof. Ook de avondvieringen van zaterdag zijn in de Engelse Kerk.

Woensdag 15 maart - Opening Mirakelweek Feest van het Mirakel van Amsterdam

9.00 Eucharistieviering

9.30–15.30 Aanbidding van het Heilig Sacrament

17.00 Eucharistie – **in Engelse Kerk**

Donderdag 16 maart - Mirakelweek

9.00 Eucharistieviering

9.30–16.40 Aanbidding van het Heilig Sacrament

17.00 Eucharistieviering

17.45–18.30 Aansluitend Eucharistische aanbidding, afsluitend met Vespers / hierna nachtaanbidding tot vrijdag (meer informatie elders op deze pagina)

Vrijdag 17 maart - Mirakelweek

9.00 Eucharistieviering

9.30–16.45 Aanbidding van het Heilig Sacrament

17.00 Eucharistieviering

17.45–18.30 Aansluitend Eucharistische aanbidding, afsluitend met Vespers

Zaterdag 18 maart - Sluiting Mirakelweek

Stille Omgang

9.00 Eucharistieviering

9.30–16.30 Aanbidding van het Heilig Sacrament, afsluitend met Vespers

16.30 Noodkerk sluit

19.00 Eucharistie. *Collegium Musicum Amsterdam* zingt uit *Occo Codex* (zie p.4) – **in Engelse Kerk**

21.00 Eucharistie begeleiders – **in Engelse Kerk**

22.30 Eucharistie – **in Engelse Kerk**

24.00 Eucharistie – in Engelse Kerk

Andere vieringen Stille Omgang

21.00 Eucharistie in Nicolaasbasiliek

22.00 Eucharistie jongeren Papegaai (Jozefkerk)

Zondag 19 maart

Door omstandigheden is de KBO gestopt met organiseren van de Stille Omgang voor senioren op zondag

Stille Omgang

De Stille omgang vindt plaats in de nacht van zaterdag 18 op zondag 19 maart. Voor de laatste informatie: www.begijnhofkapelamsterdam.nl en www.stille-omgang.nl

Aanbidding in de nacht van donderdag 16 op vrijdag 17 maart

Het Begijnhof is vanaf 18.00 niet meer toegankelijk. Wilt u na 18.00 uur aansluiten bij de Nachtaanbidding in de noodkerk dan kunt u tot 22.00 uur aanbellen bij de pastorie aan de Nieuwezijds Voorburgwal 373. Na 22.00 uur s.v.p. niet meer aanbellen maar het mobiele nummer van mw. Shirley Fong bellen: 06 81827003. Zij komt dan de pastoriendeur aan de Nieuwezijds Voorburgwal 373 openen. Voor meer informatie over de Aanbidding in de nacht van donderdag 16 op vrijdag 17 maart is mw. Shirley Fong de contactpersoon. Zie ook www.begijnhofkapelamsterdam.nl.

Jongerenprogramma

Op 18 maart 2023 is er weer een jongerenprogramma van de Stille Omgang. Dit jaar in de Papegaai (Jozefkerk) aan de Kalverstraat. In een verkort programma bereiden we ons voor op het lopen van de stilte tocht ter gedachtenis aan het Mirakel van Amsterdam.

Ook het thema van de Wereld Jongeren Dagen (WJD) in Lissabon van 1 t/m 6 augustus zal aan bod komen tijdens deze bijeenkomst. Het thema is 'Ite Missa Est'. Deze woorden klinken aan het einde van de H. Mis en nodigen ons uit om de wereld in te gaan gevoed door de Heer zelf. Waar: Kalverstraat 58, Amsterdam (Papegaai) Wanneer: zaterdagavond 18 maart 2023 Hoe laat: (inloop vanaf 20.15 uur) 20.45 uur tot ongeveer 24.00 uur incl. lopen Stille Omgang en daarna receptie in Lutherse Kerk. Info en aanmelden: jongekerk.nl.

Ommekeer

José Huijberts

Vanaf de dag vorig jaar dat Rusland Oekraïne binnenviel, voelde ik me af en toe somber en pessimistisch over de wereld en over de mensheid. Bij de oorlog kwam natuurlijk het klimaat. En de hoge inflatie en al die ruzie en bedreigingen overal. Zou het nu dan toch helemaal verkeerd gaan met ons allemaal?

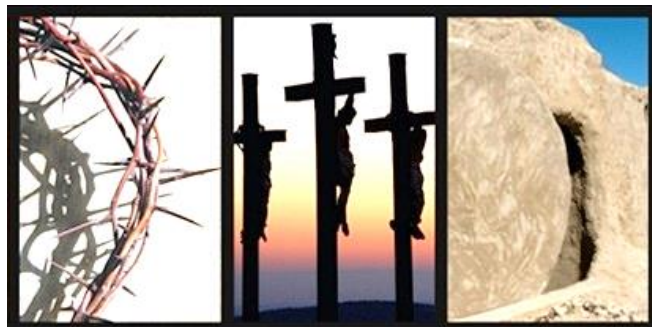
Nu hoorde ik laatst een uitzending van het EO-radioprogramma *De Ongelooflijke Radio*. Een mooie serie, staat onder de naam *Ongelooflijke podcast* op internet. Het was een gesprek met terrorismedeskundige Beatrice de Graaf en Stefan Paas. Ik geef wat punten uit het gesprek weer in mijn eigen woorden. Het ging over ommekeer of omkeer. Het begrip bekering ligt daar natuurlijk ook dichtbij.

Ze noemden het voorbeeld van premier Rutte die werkelijk van gedachten was veranderd over het Nederlandse slavernijverleden en daardoor nu zijn excuses kon aanbieden. Een ommekeer.

En ze spraken ook over een vrouw die een brief had geschreven naar de Russisch-Orthodoxe patriarch Kirill van Moskou en hem gewoon vroeg of hij zou willen stoppen met het steunen van Poetin en zijn oorlog. Dat zou ook een ommekeer zijn. Er zijn denk ik niet veel mensen die verwachten dat dat werkelijk gebeurt. Maar die vrouw zag dat blijkbaar wel voor zich en misschien is precies dat belangrijk.

Waar het in het gesprek om ging, was dat een mens wel degelijk op zijn schreden kan terugkeren. En dat een ommekeer dus mogelijk is. Soms door voortschrijdend inzicht. Het kan beginnen met je beter te laten informeren. Eens echt te luisteren naar elkaar. Misschien meer rust nemen om wat beter te kunnen kijken. Of te proberen je meer in te leven in de situatie van een ander.

Het is ook belangrijk elkaar niet simpel in te delen bij het andere kamp en als afgeschreven te beschouwen. Er in slagen iemand te zien als in principe goedbedoelend en intelligent, als medemens, die hoe dan ook deel is van dezelfde wereld.

Met heel andere woorden: uitgaan van de hoop en niet van het tekort.

Voor Augustinus zit de hoop precies in het midden tussen naïef optimisme en wanhoop. Niet denken dat het klimaat vanzelf wel verbetert of door technologie alleen. Maar wanhoop ontkent in feite de mogelijkheden die er wel zijn of kunnen ontstaan. Dus blijven koersen op dat midden. Beatrice de Graaf haalde nog een zin aan van Ernst Bloch, Duits filosoof en historicus. Die schreef midden in de Tweede Wereldoorlog: Wij zijn mensen die elkaar moeten leren te hopen. Anders heeft onze hele beschaving geen zin meer.

Dus nogmaals: proberen uit te gaan van de hoop en niet van het tekort. De hoop op ommekeer. Hoe moeilijk dat ook kan zijn.

Als iets over een ommekeer gaat is Pasen dat wel. Van kruisdood naar verrijzenis. Christus die is gestorven om ons te verlossen. Van kille duisternis naar leven en licht. Van wanhoop naar hoop.

Paus Adrianus VI

Op 25 december zond kro-ncrv een documentaire uit over de Nederlandse paus Adrianus VI. Hij werd in 1522 gekozen tot paus. Hoe kon een timmermanszoon uit Utrecht het tot paus schoppen? En waarom hadden de Romeinen zo'n hekel aan hem? Hij was nog maar anderhalf jaar paus toen hij onder verdachte omstandigheden stierf. Vergiftigd misschien? De documentaire is nog terug te zien op NPO-start. Ga naar www.npostart.nl en tik in op de zoekregel: Adrianus.

Goede week en Pasen

Bij het drukken van de Kapelkrant zijn de tijden voor de viering op Witte Donderdag en de Paaswake nog niet definitief. Raadpleeg a.u.b. de website. www.begijnhofkapelamsterdam.nl. Ook voor de vieringen van de Franstalige gemeenschap.

Palmzondag 2 april

10.00 Eucharistie (NL) – Palmprocessie en Kinderwoorddienst (60 zitplaatsen beschikbaar)
17.00 Aanbidding van het H. Sacrament
17.40 Vesper

Witte Donderdag 6 april

9.00 Gezongen Donkere Metten, géén Eucharistie
9.30-17.00 Aanbidding - hierna sluit kapel
20.00 Eucharistie (NL) – raadpleeg a.u.b. website

Goede Vrijdag 7 april

9.00 Gezongen Donkere Metten, géén Eucharistie
15.00 Kruisweg (NL) (60 zitplaatsen beschikbaar)
17.00 Kapel sluit

Stille Zaterdag 8 april

9.00 Gezongen Donkere Metten, géén Eucharistie
16.00 Géén aanbidding
17.00 Kapel sluit

Paaswake

20.00 Eucharistie Paaswake (NL) – raadpleeg a.u.b. website

Eerste Paasdag 9 april

10.00 Eucharistie (NL) (60 zitplaatsen beschikbaar)
17.00 Aanbidding van het H. Sacrament
17.40 Vesper

Tweede Paasdag maandag 10 april

10.00 Eucharistie (NL)
17.00 Aanbidding van het H. Sacrament
17.40 Vesper

Alle vieringen Goede Week en Pasen in de noodkerk

Alle vieringen tijdens de Goede Week en Pasen vinden plaats in de noodkerk. Voor de tijden zie het schema hierboven.

Pasen en Eucharistie

De Eucharistie is verleden, heden en toekomst. Elke zondagsviering, elke Eucharistieviering gaat terug op Pasen, het sterven en verrijzen van Jezus. Het is 'reisvoedsel' voor ons als pelgrims onderweg naar het Beloofde land. Jezus trekt met ons mee. Wij mogen met ons leven delen in Zijn leven. Een leven van voortdurend sterven en weer verrijzen. Dat doen we alleen, maar ook als geloofsgemeenschap. Dat we gezamenlijk die steun van ons geloof mogen ontvangen, door de gemeenschap en door de Eucharistie. Dat het leven uit de Eucharistie, het vieren hiervan en ook het bidden hierbij, steeds ons leven mag vernieuwen.

Bisschoppelijke Vastenactie

De jaarlijkse Vastenactiecampaagne staat dit keer in het teken van mensen die hun huis moesten verlaten. Zij ontvluchtten bijvoorbeeld geweld of grote natuurrampen. Anderen zijn van hun land gezet. Allemaal proberen ze elders een nieuw bestaan op te bouwen. In mei 2022 hadden wereldwijd 100 miljoen mensen hun huis verlaten op zoek naar een veilig heenkomen elders. Verreweg de meeste vluchtelingen worden opgevangen in de regio.

Door een gewelddadige burgeroorlog in Zuid-Soedan ontvluchtten al 2,2 miljoen mensen het land en raakten 1,6 miljoen mensen ontheemd in eigen land. Meer dan de helft van de bevolking heeft niet genoeg te eten. Ondanks de moeilijke situatie helpen inwoners van rustigere gebieden hun ontheemde landgenoten om een nieuw bestaan op te bouwen. Bijvoorbeeld met een lapje grond om voedsel te verbouwen. Dit jaar ondersteunt Vastenactie in Zuid-Soedan een project voor ontheemde mensen, vaak moeders met kinderen, die proberen elders in hun land een nieuw bestaan op te bouwen. We helpen met zaaigoed en eenvoudig gereedschap, waarmee zij hun eigen voedsel kunnen verbouwen.

Meer info: www.vastenactie.nl

IBAN: NL21INGB0000005850 t.n.v. Vastenactie, Den Haag

Ook in de Kapel wordt tijdens enkele zondagen gecollecteerd voor de Vastenactie

Limbus Infantum / voorgeborchte

Erica Eitjes

Op 31 december 2022 overleed paus Benedictus XVI. Er is veel over deze paus geschreven tijdens zijn leven en na zijn dood, maar ik zou graag iets willen uitlichten wat deze paus heeft bereikt, en dat is het afschaffen van het *Limbus Infantum*, ofwel het voorgeborchte voor kinderen.

Het voorgeborchte of limbus was in de Rooms-Katholieke kerk een aanduiding van het verblijf van de zielen die na het sterven niet toegelaten worden tot de hemel en ook niet naar de hel gezonden worden. Zij wonen aan de rand van de hemel of de hel. Zij genieten daar de volledige en opperste natuurlijke gelukzaligheid, maar zonder de directe aanschouwing van God. Zij worden niet gekweld door de eeuwige hellestraffen, omdat zij geen zonden hebben begaan.

Het limbus werd door paus Gregorius I in 593 aan de leer van de kerk toegevoegd als oplossing voor het dilemma: Hoe kunnen mensen in de hemel terecht komen die dat verdienen, terwijl zij voor de geboorte van Jezus zijn geboren, en dus zijn heilsboodschap niet hebben kunnen horen? Of als zij op een plaats wonen waar het evangelie nooit is doorgedrongen?

Het probleem was het scherpst voor de ongedoopte kinderen, omdat het doopsel een *conditio sine qua non* was (voorwaarde zonder welk het gevolg niet was) om in de hemel te komen. Zij worden in deze wachtkamer van de hemel gezet, zodat op de dag des oordeels alsnog kan worden beslist of ze naar de hemel of de hel gaan.

Tot zover de theorie. In de praktijk betekende het dat tot ver over de helft van de 20^e eeuw een kind dat dood geboren was of na de geboorte ongedoopt was gestorven, niet kon worden begraven in gewijde grond. Elk kind was volgens de katholieke leer belast met de erfzonde en die zonde kon alleen weggewassen worden door gewijd water.

Dopen kon daarom niet vroeg genoeg gebeuren. Bij levensgevaar was het de plicht van de vroedvrouw om de nooddoop toe te dienen. Ook mochten ouders hun stervende kindje zelf dopen indien er geen geestelijke in de buurt was. Met wat voor water maakte dan niet uit; zee-, rivier-,

putwater of zelfs sneeuw mocht. Zo kon men er zeker van zijn dat het kindje direct naar de hemel zou gaan.

Maar had het kindje het ongeluk om dus niet gedoopt te worden, of dood geboren te worden, dan werd er voor hen een aparte begraafplek, grenzend aan gewijde aarde, gereserveerd. Of ze werden onder de heg aan de rand van de begraafplaats begraven. Geen naam, geen kruisje of gedenkteken, gewoon anoniem de grond in. En vaak wisten de ouders niet eens precies waar.

Wat een leed moet dat veroorzaken hebben. Dat je naast het verdriet van overlijden, geen plekje hebt om te rouwen en daarnaast de wetenschap hebt dat je kindje niet in de hemel komt, maar in het voorgeborchte. De kindjes zouden wel het vredige gevoel hebben als in de hemel, maar ze zouden God niet mogen aanschouwen.

Gelukkig werd deze buitengewoon wrede regel in 2007 afgeschaft door paus Benedictus.

Op 20 april 2007 bracht de Internationale Theologische commissie een document uit, oorspronkelijk in opdracht van Johannes Paulus II, getiteld *De hoop op redding voor zuigelingen die zonder doopsel sterven*. Zeer kort samengevat luidde de conclusie 'dat er sterke gronden waren voor de hoop dat God zuigelingen zal redden wanneer wij niet in staat zijn geweest voor hen te doen wat wij graag hadden willen doen, namelijk dopen'. Ook stellen zij dat 'het buitensluiten van onschuldige kinderen uit het paradijs in tegenspraak is met de bijzondere liefde die Christus voor de kleinsten koestert'.
(vervolg op p.11 tweede kolom)

Met de heiligen het jaar rond: Charles de Foucauld

Erica Eitjes

Deze keer op verzoek eens een wat meer recente heilige, uit de 19^e eeuw. Zo recent dat er een foto van hem is die bij dit artikel geplaatst kan worden. Ook recent, omdat hij pas in 2022 heilig is verklaard.

Charles de Foucauld werd geboren in Frankrijk, te Straatsburg, op 15 september 1858 als lid van een adellijke familie. Als hij 6 jaar is sterft zijn moeder door een miskraam. Zijn vader overlijdt aan tuberculose. Zijn grootvader neemt de twee kinderen bij zich: Charles (6 jaar) en Marie (3 jaar). Op 28 april 1872 doet Charles zijn Eerste Communie. Hij wordt dezelfde dag gevormd. Charles is verstandig en leert gemakkelijk. Hij houdt veel van boeken, maar hij leest om het even wat. Langzaam verwijderd Charles zich van het geloof. Hij blijft de katholieke godsdienst respecteren, maar hij gelooft niet meer in God.

In 1870 moet de familie verhuizen naar Zwitserland, vanwege de Frans-Pruisische oorlog. Doordat Duitsland de Elzas annexeerde konden ze niet terugkeren naar Straatsburg. Ze verhuizen via Bern naar Nancy alwaar Charles zijn middelbare school afmaakt.

Charles wil het leger in. Na twee jaar studeren in de Militaire School is hij officier. Bij het overlijden van zijn grootvader erft Charles het hele fortuin. Hij is dan 20 jaar.

Gedurende meerdere jaren zal Charles zijn plezier zoeken in eten en feesten. Men noemt hem dan 'Dikke Foucauld'. Maar in oktober 1880 wordt Charles naar Algerije gezonden. Algerije bevalt hem en de inwoners interesseren hem. Hij raakt betrokken bij een opstand en gaat terug naar Parijs, naar zijn maîtresse Maria Cardinale. Nauwelijks terug in Frankrijk verneemt hij dat zijn regiment naar Tunesië is gezonden. Hij gaat terug en vecht met hen acht maanden mee. Daarna neemt hij in 1882 ontslag uit het leger.

Hij wil ontdekkingsreiziger worden. Marokko is heel dichtbij, maar verboden voor de Europeanen. Charles is aangetrokken door dit zo weinig gekend land. Na een lange voorbereiding van 15

maanden, vertrekt hij naar Marokko, samen met de jood Mardocheus die zijn gids zal zijn. Hij doet zich voor als een rabbijn om ongestoord door de binnenlanden te kunnen trekken. Voor deze prestatie en ook vanwege zijn wetenschappelijk onderzoek, kreeg hij in 1885 de gouden medaille van het Franse Geografisch Genootschap.

Na zijn terugkeer in 1884 grijpt de rusteloosheid Charles weer aan. Hij woont opnieuw samen met zijn maîtresse en neemt zijn oude leventje weer op. Hij komt in contact met zijn nicht Marie en zij brengt hem in contact met abbé Huvelin. Hij gaat de katholieke leer bestuderen en bekeert zich in oktober 1886. Hij treedt in contact met een trappistenklooster en maakt een pelgrimstocht naar het Heilige Land.

Na lang zoeken treedt hij in 1889 in bij de trappisten van Notre-Dame des Neiges in de Ardèche. Hieraan is een dochterklooster in Syrië verbonden. In 1890 neemt Charles afscheid van zijn familie en van Marie. Hij wordt naar Syrië gezonden, maar verlaat in 1896 de abdij omdat hij er niet vindt wat hij zoekt.

Tussen 1896 en 1901 werkt hij grotendeels als knecht bij de clarissen in Nazareth, waar ook zijn droom van een leven zoals dat van de Heilige Familie in Nazareth tot leven komt. Hij schrijft er een levensregel voor 'de Kluizenaars van het heilig Hart van Jezus'.

In augustus 1900 keert hij terug naar Frankrijk en wordt priester gewijd.

Op 9 september 1901 vertrekt hij naar Béni Abbés

in Algerije om daar tussen de moslims te leven, om zo van Christus te getuigen. In 1902 beseft hij dat de regel die hij eerder schreef veel te streng is en hij schrijft een nieuwe voor 'de kleine broeders en zusters van het Hart van Jezus'. Hij bouwt een fraterniteit, een kapel, drie cellen en een gastenkamer en hij verwacht broeders. Maar die broeders komen niet.

In 1903 komt de bisschop van de Sahara bij hem langs. Die heeft de Toearegs bezocht. Er zijn geen beschikbare priesters om daarheen te gaan en Charles biedt zich aan. Hij vertrekt naar Tamanrasset in 1904. In die tijd schrijft hij een woordenboek Toeareg-Frans, omdat hij vindt dat de missionarissen de taal van het volk moeten spreken voor zij aan de missie beginnen. In 1951 werd dit woordenboek postuum gepubliceerd. Tamanrasset wordt van 1907 tot aan zijn dood zijn woonplaats. In 1909 gaat hij naar Frankrijk in de hoop metgezellen te krijgen voor de gemeenschap die hij wil stichten. Hij probeert dit een paar keer, zonder succes. In 1911 bouwt hij zijn kluizenarij op het plateau Assekrem, 80 km van Tanmanrasset.

In 1916 breekt er een opstand uit binnen de Toearegs. Op 1 december vallen leden van één van de stammen zijn hut binnen. Charles wordt naar buiten geroepen, geboeid en onder bewaking voor zijn kluis geplaatst, terwijl die wordt geplunderd. Ineens ontstaat er verwarring en de bewaker raakt in paniek en lost een schot. Charles de Foucauld valt dood neer.

Charles de Foucauld ontwikkelde een eigen spiritualiteit. Op zijn bedevaart naar Bethlehem en tijdens zijn verblijf in het klooster in Syrië rijpte zijn voorstelling van het leven van Christus in Nazareth: een man die jarenlang leefde als arme en stille arbeider in Nazareth, voordat hij begon met zijn publieke optreden. De navolging van Jezus vereiste volgens Foucauld radicale armoede en een leven, werken en kleden zoals de armen. Foucauld wilde niet alleen de als onwenselijk ervaren afstand klooster-wereld (monniken versus armen) afschaffen, maar ook het verschil in dagtaken tussen priester en broeder.

Hij noemde de eucharistie Bethlehem en Calvarië en verbond met de aanbidding van het Allerheiligst Sacrament de voortdurende dialoog met God. Hij stelde de dagelijkse aanbidding als centraal moment van de dag verplicht.

Charles had tijdens zijn leven geen medebroeders. Pas in 1932 ontstonden de 'kleine broeders van Jezus'. Daarna ontstonden her en der vele andere gemeenschappen. Ook in Amsterdam woonden (tot eind januari 2023) de kleine zusters van Jezus. Op 15 mei 2022 is Charles van Foucauld heilig verklaard door paus Franciscus.

Nieuwe associés

Associés bij de sacramentijnen zijn lekenpersonen, mannen, vrouwen, gehuwd of ongehuwd, en priesters, die zich aan de eucharistische spiritualiteit van de Congregatie verbinden. Dit doen zij door het uitspreken van een belofte, na een voorbereidingsperiode. Ze geven uitdrukking aan de eucharistische spiritualiteit door drie thema's: samen bidden, samen leven en samen werken.

Maandelijks komen de associés met de kloosterlingen bijeen voor verdieping van de eucharistische spiritualiteit aan de hand van het jaarprogramma, voorgesteld door het provinciaal bestuur. Associés nemen actief deel aan de vieringen en de aanbidding in de kapel, zijn actief in het pastoraat van de gemeenschap, verspreiden de eucharistische spiritualiteit – alles naar ieders talent. Tussendoor ontmoeten zij elkaar regelmatig als Eymardiaanse familie.

Bij de gemeenschap in Amsterdam spreken regelmatig nieuwe associés de belofte uit. De laatste drie zijn Alexanders Martens, Magdalena Krainska en Caroline Leek. Magdalena en Carolina spraken hun belofte uit op Christus Koning 2022.

Gezinsviering

Gezinsvieringen vinden plaats op zondag om 10.00 uur, doorgaans op de vierde zondag van de maand. De komende datum: 23 april.

Kinderwoorddienst (4-13 jaar)

Kinderwoorddienst zijn meestal op de tweede zondag van de maand en soms nog extra op een andere zondag. Deze dienst vindt plaats tijdens de zondagsviering van 10.00 uur. De kinderen hebben tijdens het Woordgedeelte hun eigen bijeenkomst. De evangelielezing wordt op een voor hen begrijpelijke en creatieve manier behandeld. Zo kunnen kinderen meer vertrouwd raken met het leven van Jezus.

Begeleiding: Marianne Jahn en Marilyn van Rijn.
De komende data: 12 en 26 mrt, 2 apr (Palmzondag), 14 mei (Moederdag).

H. Vormsel

Voor tieners vanaf 12 jaar en voor volwassenen is er in 2023 weer gelegenheid het Vormsel te ontvangen. De voorbereiding voor tieners begint in 2023 in het najaar. Informatie volgt.

Middagen van Barmhartigheid

De middagen van barmhartigheid vinden plaats op zondagmiddagen in de Papegaaikerkerk. De eerstvolgende zijn op 26 februari, 26 maart, 16 april, 21 mei. We starten met een mis om 12.30 uur. Daarna aanbidding, muziek, mogelijkheid tot biecht en gebed voor de zieken om 13.30 uur.

Taizé

De Begijnhofkapel organiseert met de English Reformed Church ook dit jaar weer gezamenlijke Taizé-vieringen. Drie kwartier zingen, bidden en stilte. De locatie is afwisselend de English Reformed Church en de Begijnhofkapel. De vieringen zijn op de derde donderdag van de maand om 19.30 uur. De eerstvolgende zijn op donderdag 16 maart, 20 april, 18 mei. Zie voor de laatste informatie de website.

Senioren gespreksgroep

Vindt u het fijn om met anderen over relevante onderwerpen te spreken? Tevens met bezinning vanuit het geloof. Kom dan kennismaken met onze senioren groep. Wij komen bij elkaar op elke eerste woensdag van de maand van 10.15 uur tot 12.15 uur. Graag tot ziens op de pastorie van de Begijnhofkapel. Komende data: 1 maart, 5 april, 3 mei, 7 juni. Aanmelden kan via de pastorie.

Limbus Infantem / voorgeborchte

(vervolg van p. 8)

Op 21 april 2007 heeft paus Benedictus toestemming gegeven voor de publicatie van dit document, wat betekent dat hij het in overeenstemming acht met de leer van de kerk. Nu, in de 21^e eeuw, past de katholieke kerk een 'doopsel van begeerte' toe op doodgeboren kinderen. Als de moeder gedurende de zwangerschap wil dat het kindje gedoopt wordt, geldt dit als doop.

Voor veel ouders is het achteraf een opluchting om te weten dat hun kind toch in de hemel terecht is gekomen en niet ergens ronddoolt in het voorgeborchte.

Als laatste opmerking toch de vermelding dat er ook in de decennia voor de afschaffing priesters waren die een overleden kindje toch lieten begraven in gewijde grond. Zoals vaker is de theorie wel eens weerbarstiger dan de praktijk.

Bronnen: Wikipedia en Hetmaagdenkabinet.nl

Paus ontmoet slachtoffers geweld Oost-Congo

Tijdens zijn bezoek aan Congo had Paus Franciscus woensdagmiddag in de apostolische nuntiatuur in Kinshasa een ontmoeting met ontheemden en verschillende slachtoffers van het geweld in Oost-Congo, waar meer dan honderd rebellengroepen actief zijn. Hij luisterde niet enkel naar hun getuigenissen, maar hij kon ook letterlijk de littekens en soms verminkte ledematen zien als gevolg van het geweld.

'Tegen jullie, lieve inwoners van het Oosten, wil ik zeggen: ik ben dicht bij jullie. Jouw tranen zijn mijn tranen, jouw pijn is mijn pijn. Aan elk gezin in rouw of ontheemd door platgebrande dorpen en andere oorlogsmisdaden, aan overlevenden van seksueel geweld, aan elk gewond kind en volwassene, zeg ik: ik ben bij je, ik wil je de tedere en medelevende blik en de liefkozing van God brengen. Terwijl de geweldenaars u als objecten behandelen, ziet de Vader die in de hemel is uw waardigheid en zegt tot ieder van u: U bent kostbaar in mijn ogen.'

(...)

'Vandaag zou ik willen voorstellen om opnieuw te beginnen met twee keer nee te zeggen en twee keer ja. Allereerst nee tegen geweld. Houden van je land betekent weigeren betrokken te raken bij degenen die aanzetten tot het gebruik van geweld. Haat kweekt alleen maar meer haat en geweld meer geweld. Maar om echt nee te zeggen tegen geweld is het niet voldoende om gewelddadige handelingen te vermijden. Wij moeten de wortels van geweld uitroeien: hebzucht, afgunst en vooral wrok (...)

Er is ook een tweede nee: nee tegen berusting. Vrede vraagt ons om de ontmoediging en het wantrouwen te bestrijden. Ik hernieuw mijn uitnodiging aan de Congolezen om zich in te zetten voor een betere toekomst. Een toekomst van vrede komt niet uit de hemel geregend. Maar zij kan er komen als berustend fatalisme en angst om betrokken te raken bij anderen uit de harten worden verdreven. Er zal een nieuwe toekomst komen als de ander, of het nu Tutsi of

Hutu is, niet langer een tegenstander of een vijand is, maar een broer en een zuster.

Maar er is ook een ja tegen verzoening. Dit is de christelijke profetie: op kwaad met goed reageren, op haat met liefde, op verdeeldheid met verzoening. Het geloof brengt een nieuw idee van rechtvaardigheid met zich mee dat niet tevreden is met straffen en afziet van wraak. Het wil verzoenen, nieuwe conflicten onschadelijk maken, haat doven en vergeven. En dit alles is krachtiger dan het kwaad (...)

Het laatste, beslissende ja is het ja om te hopen. Als verzoening kan worden voorgesteld als een boom, als een vruchtdragende palm, dan is hoop het water dat haar doet bloeien. Deze bron heeft een naam, die ik hier met jullie wil verkondigen: Jezus! Bij hem heeft het kwaad niet langer het laatste woord over het leven. Met hem kan elk graf worden omgevormd tot een wieg, elke beproeving in een paastuin. Met Jezus wordt hoop geboren en herboren, zelfs voor degenen die het hebben begaan. Vandaag wil ik ook de zaiers van vrede die in het land werken danken en zegenen: mensen en instellingen die hun uiterste best doen om de slachtoffers van geweld, uitbuiting en natuurrampen te helpen en te bestrijden, de vrouwen en mannen die hier worden bezielde vanuit het verlangen om de waardigheid van de mensen te bevorderen. God van hoop die in u gelooft, in uw land en in uw toekomst, zegen en troost u; moge hij zijn vrede uitstorten in jullie harten, jullie families en de hele Democratische Republiek Congo.'

Gepubliceerd door redactie Kerknet.be 1-2-2023

Liturgierooster zon- en feestdagen

De vieringen vinden plaats in de noodkerk, tenzij anders vermeld

Woensdag 22 februari
Aswoensdag met askruisje
9.00 uur en 17.00 uur

Zondag 26 februari
Eerste zondag Veertigdagentijd
10.00 uur

Zondag 5 maart
Tweede zondag Veertigdagentijd
10.00 uur

Zondag 12 maart
Derde zondag Veertigdagentijd
Kinderwoorddienst
10.00 uur

Woensdag 15 t/m zaterdag 18 maart
Mirakelweek zie p. 5

Zondag 19 maart
Vierde zondag Veertigdagentijd
10.00 uur

Zaterdag 25 maart
Mariaboedschap
of Aankondiging door de Heer
9.00 uur

Zondag 26 maart
Vijfde zondag Veertigdagentijd
Kinderwoorddienst
10.00 uur

Zondag 2 april t/m maandag 10 april
Goede Week zie p. 7

Zondag 16 april
Tweede zondag van Pasen
Zondag van de goddelijke barmhartigheid
10.00 uur

Zondag 23 april
Derde zondag van Pasen
Gezinsviering
10.00 uur

Zondag 30 april
Vierde zondag van Pasen
Roepingenzondag
10.00 uur

Zondag 7 mei
Vijfde zondag van Pasen
10.00 uur

Zondag 14 mei
Zesde zondag van Pasen
Kinderwoorddienst
10.00 uur

Inleverdata kopij

Kopij voor het juninummer kunt u inleveren
t/m zondag 16 april 2023

Colofon

Redactie: Erica Eitjes, Nico Koomen, Johan Smit
en Pieter van Wijlick sss
o.a. Opmaak: José Huijberts
Verzenden: Carla van Eijden en Hennie Mester

De Kapelkrant verschijnt 4x per jaar.

BHV info

wo 22 feb 17.00 Aswoensdag
vr 3 maart 17.00 Eerste vrijdag van de maand
wo 15 mrt 17.00 Opening Mirakelweek – in Engelse
Kerk
za 18 mrt 19.00 Eucharistie sluiting Mirakelweek -
Stille Omgang – in Engelse Kerk
za 18 mrt 21.00 Eucharistie S.O. begeleiders – in
Engelse Kerk
za 18 mrt 22.30 Eucharistie S.O. – in Engelse Kerk
za 18 mrt 24.00 Eucharistie S.O. – in Engelse Kerk
zo 2 apr 10.00 Palmzondag
do 6 apr 20.00 Witte Donderdag (NL) – zie website
voor tijd
vr 7 apr 15.00 Goede Vrijdag
za 8 apr 20.00 Paaswake (NL) – zie website voor
tijd
zo 23 apr 10.00 Gezinsviering
vr 5 mei 17.00 Eerste vrijdag van de maand

Aanmelden én afmelden uiterlijk drie dagen van
tevorens bij rector P. van Wijlick: tel. 020-6221918
of info@begijnhofkapelamsterdam.nl

R.K. Begijnhofkapel

Centrum voor eucharistische bezinning, voor gebed en stilte

Begijnhofkapel

H.H. Joannes en Ursula
Begijnhof 30 Amsterdam

Pastorie

Nieuwezijds Voorburgwal 373
1012 RM Amsterdam
tel. 020 - 622 19 18

Priesters: Pieter van Wijlick sss en medebroeders community
www.begijnhofkapelamsterdam.nl
info@begijnhofkapelamsterdam.nl

Sacramentijnen

www.sacramentijnen.nl

Openingstijden van de kapel

ma: 12.00 - 18.30 uur.
di t/m vr: 8.30 - 18.30 uur.
za en zo: 8.30 - 18.00 uur.

Kinderwoorddienst

De Kinderwoorddienst is bij de zondagviering van 10.00 uur.

Kijk voor de actuele data op de website van de kapel.

Gemeenschapsonthoening

Na de viering op zondag van 10.00 uur is er gelegenheid om elkaar te ontmoeten met koffie of thee in het Houten Huys, Begijnhof 34.

Vesper

Iedere dag wordt de vesper in het Nederlands samen met de Sacramentijnen gebeden:
Ma, di, wo en vr: 18.15 uur.
Do: 18.10 uur.
Za en zo: 17.40 uur.

Eucharistievieringen

ma t/m vr: 9.00 uur en 17.00 uur.
za: 9.00 uur.
zo: 10.00 uur.

Franstalig: t/m eind april zaterdag 18.30 uur In Engelse kerk

Aanbidding

In aansluiting op de eucharistische traditie van de kapel, die verbonden is met het Mirakel van Amsterdam, is er iedere dag aanbidding van het uitgestelde H. Sacrament:
ma t/m vr: 16.00 - 17.00 uur
en 17.30 - 18.30 uur.

Elke do ook: 9.30 - 17.00 uur.

Elke vr ook: 9.30 - 10.30 uur.

Elke za ook: 9.30 - 10.00 uur.

Eerste vr van de maand:

9.30 - 17.00 uur en

17.30 - 18.30 uur.

Za en zo: 17.00 - 18.00 uur.

Kapelkrant digitaal

De Kapelkrant wordt u gratis toegestuurd. Indien u deze graag als PDF per e-mail wilt ontvangen, dan kunt u dit aan de pastorie doorgeven.

Kapelbericht

In het Kapelbericht krijgt u per e-mail de meest recente berichten. Ontvangen? Stuur een mail naar info@begijnhofkapelamsterdam.nl

Sacrament der zieken

Voor het sacrament der zieken kan men altijd op korte termijn een afspraak maken.

Sacrament van boete en verzoening, persoonlijke gesprekken

Voor het sacrament van boete en verzoening en voor persoonlijke gesprekken kunt u bij de priesters op de pastorie terecht in diverse talen.

Sacrament van doop, vormsel en huwelijk

De kapel wordt regelmatig gebruikt voor het sacrament van het doopsel, vormsel en het huwelijk. Informatie en het vastleggen van afspraken via de pastorie.

Rekeningnummer voor bijdragen

De Begijnhofkapel wordt jaarlijks door velen bezocht voor eucharistische bezinning, voor gebed en stilte. Uw bijdrage, om deze unieke oase van gebed en rust open te houden en te onderhouden, kunt u overmaken op bankrekeningnummer NL48 RABO 0324 6880 67 t.n.v. *Vriendenkring Begijnhofkapel, Amsterdam*

(voor de ANBI-status staan wij bekend als: *Rectoraatskerk HH Joannes en Ursula te Amsterdam*)

BIC-code: RABONL2U

Rekeningnummer Begijnhofshop

Het bankrekeningnummer van de Begijnhofshop is:

NL47RABO0123666643

tnv Begijnhofshop

BIC-code: RABONL2U

Naam:

Adres:

Postcode en plaats:

Tel.:

E-mail:

Ik wil graag het contactblad ontvangen;

Ik wil graag contact met een van de priesters;

Ik wil een adreswijziging doorgeven.